



Olsztyn, dnia 7 października 2016 r.

PS-V.431.7.2016

Pani
Marianna Szydlik
Wójt Gminy Dźwierzuty
ul. Niepodległości 6
12-120 Dźwierzuty

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Pani Wójt treści wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Gminy w Dźwierzutach, ul. Niepodległości 6, 12-120 Dźwierzuty, NIP: 745-10-90-664, REGON: 000532843, w siedzibie jednostki kontrolowanej oraz na grobach i cmentarzach wojennych na terenie gminy Dźwierzuty.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Marianna Bogusława Szydlik – Wójt Gminy Dźwierzuty, wybrana w wyborach bezpośrednich 16 listopada 2014 r., urząd objęła w dniu 1 grudnia 2014 r., tj. z chwilą złożenia ślubowania wobec Rady Gminy Dźwierzuty.

[Dowód: akta kontroli str. 1-2]

- Kierownik Referatu Inwestycji i Rozwoju w Urzędzie Gminy w Dźwierzutach, na zajmowanym stanowisku od 15 stycznia 2015 r.

[Dowód: akta kontroli str. 3]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Emilia Orzoł – inspektor wojewódzki w Oddziale Ochrony Dziedzictwa Narodowego i Rehabilitacji z zamiejscowymi stanowiskami pracy w delegaturze Urzędu w Elblągu i w Ełku w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 48/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję przewodniczącego zespołu na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.743.2016 z dnia 17 sierpnia 2016 r., wydanego przez Wojewodę

Warmińsko-Mazurskiego, która w dniu 17 sierpnia 2016 r. złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 4-5]

- Ewelina Rakiej-Chomicka - inspektor wojewódzki w Oddziale Ochrony Dziedzictwa Narodowego i Rehabilitacji z zamiejscowymi stanowiskami pracy w delegaturze Urzędu w Elblągu i w Ełku w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie - legitymacja służbowa nr 47/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.744.2016 z dnia 17 sierpnia 2016 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, która w dniu 17 sierpnia 2016 r. złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 6-7]

Termin kontroli: kontrola rozpoczęła się i zakończyła w dniu 29 sierpnia 2016 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 1 (2016).

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena realizacji powierzonych Gminie Dźwierzuty zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych.
- okres objęty kontrolą: od dnia rozpoczęcia realizacji zadań objętych Porozumieniem do dnia 29 sierpnia 2016 r.

Jednostka kontrolowana została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem nr PS-V.431.7.2016 z dnia 16 sierpnia 2016 r. W dniu kontroli jednostka była reprezentowana przez Sekretarza Gminy Dźwierzuty Mariusza Woźniaka, któremu kontrolujący okazali stosowne imienne upoważnienia, a także zapoznali z przedmiotem, zakresem oraz sposobem przeprowadzenia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 525 z późn. zm.), w związku z § 5 Porozumienia Nr PS-V.5230.14.14.2016 zawartego w dniu 20 maja 2016 r. pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Dźwierzuty w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 9 czerwca 2016 r., poz. 2440).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Urzędu Miejskiego w Dźwierzutach ocenia się pozytywnie.

W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, że w okresie objętym kontrolą zadania wynikające z przedmiotu kontroli realizuje Referat Inwestycji i Rozwoju Urzędu Gminy w Dźwierzutach. Wskazuje na to zapis w § 20 pkt 44 przedłożonego regulaminu organizacyjnego stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 120/2014 Wójta Gminy Dźwierzuty z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Dźwierzuty (ze zmianami), w brzmieniu: „nadzór nad utrzymaniem mogił i pomników z okresu wojny”.

[Dowód: akta kontroli str. 8-12]

W toku kontroli ustalono, że powyższe obowiązki realizuje 1,
zatrudniona na stanowisku podinspektora ds. ochrony środowiska i gospodarki odpadami, co jednak nie znalazło odzwierciedlenia w karcie opisu stanowiska pracy, podpisanego przez pracownika 21 grudnia 2015 r. Według kontrolujących nie przypisanie tego zadania określonemu pracownikowi, choć nie ma wpływu na kontrolowaną działalność, może skutkować m.in. utrudnieniem w egzekwowaniu powierzonych obowiązków wynikających z Porozumienia zawartego z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim. Bezpośrednim przełożonym ww. pracownika jest Kierownik Referatu Inwestycji i Rozwoju UG w Dźwierzutach, który ponosi odpowiedzialność za przydzielenie zadań pracownikowi.

Informacji i wyjaśnień kontrolującym udzielał pracownik realizujący powierzone zadania, który ponadto udostępniał niezbędne dokumenty objęte przedmiotem kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 13-14]

Z okazanej kontrolującym dokumentacji wynika, że na stanowisku pracy znajduje się teczka oznakowana symbolem komórki organizacyjnej oraz symbolem i hasłem klasyfikacyjnym według jednolitego rzeczowego wykazu akt, tj. RI.7045 „Utrzymanie miejsc grzebalnych” z kat. B5. Dokumentacja zgromadzona w tej teczce obejmuje m.in.: informację o realizacji środków finansowych i zadań rzeczowych w zakresie cmentarnictwa wojennego za 2015 r. i planu w tym zakresie na rok 2016, zapotrzebowanie na dotację Wojewody na 2016 r., korespondencję prowadzoną z Wydziałem Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie związaną z przejęciem w 2016 r. zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych, Porozumienie Nr PS-V.5230.14.14.2016 z dnia 20 maja 2016 r., zaproszenie do złożenia ofert, notatkę służbową z zapytania cenowego, umowę-zlecenie z wyłonionym wykonawcą, protokół odbioru robót, zawiadomienie o przedmiotowej kontroli.

Zespołowi inspektorów okazano również karty ewidencyjne, założone w formie wymaganej do Ogólnopolskiej Komputerowej Bazy Cmentarzy Wojennych przez pracownika realizującego kontrolowane zadania w 2010 r. Przechowywane były one w teczce ze sprawami bieżącymi dotyczącymi grobownictwa w 2015 r.

Poinstruowany przez kontrolujących pracownik UG wyodrębnił ewidencję w zbior oznaczony symbolem 7041 „Ewidencja cmentarzy na terenie jednostki samorządu” z kategorią archiwalną akt „A”. Nieprzypisanie kartom cmentarzy właściwej kategorii archiwalnej akt („A”) może skutkować w przyszłości bezpowrotną utratą informacji o obiektach mających trwałą wartość historyczną i naukową. Zespół kontrolny pouczył również pracownika o konieczności aktualizowania kart ewidencyjnych poszczególnych obiektów, w przypadku prowadzenia na nich prac remontowych, które w istotny sposób wpływają na zmianę ich wyglądu. Powyższego należy dokonywać poprzez stosowny opis (zakres prac, data ich wykonania, źródła finansowania), uzupełniony dokumentacją fotograficzną. Pozwoli to na prześledzenie historii obiektu i prowadzonych na nim działań.

Wskazano ponadto, by poszczególne karty uzupełnić o informacje o pochowanych w przypadku możliwości odczytania ich z płyt nagrobkowych, a także o wpisie mogił do rejestru zabytków bądź gminnej ewidencji zabytków.

Według źródeł na terenie gminy Dźwierzuty znajduje się 7 obiektów z pochówkami z czasów I wojny światowej, spośród których 4 zlokalizowano, tj.: mogiłę żołnierzy niemieckich i mogiłę żołnierzy rosyjskich, obie położone na cmentarzu przykościelnym Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Dźwierzutach, mogiłę żołnierzy armii rosyjskiej usytuowaną na dawnym cmentarzu ewangelickim w Popowej Woli oraz mogiłę żołnierzy armii niemieckiej, która znajduje się na dawnym cmentarzu ewangelickim w miejscowości Rummy.

Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami, w rejestrze zabytków województwa warmińsko-mazurskiego figuruje cmentarz parafialny ewangelicko-augsburski w Dźwierzutach, na którym umiejscowione są dwie mogiły zbiorowe z okresu I wojny światowej. Natomiast mogiły wojenne w Rumach i Popowej Woli zostały ujęte w wykazie obiektów do umieszczenia w gminnej ewidencji zabytków. Do dnia kontroli nie występowała potrzeba podejmowania współpracy z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w przypadku obiektów objętych prawną ochroną konserwatorską, bowiem zaplanowane na bieżący rok prace mają charakter porządkowo-pielęgnacyjny

[Dowód: akta kontroli str. 15-16]

Zadania będące przedmiotem kontroli Gmina Dźwierzuty przejęła na mocy Uchwały Nr XVI/138/16 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 29 kwietnia 2016 r. w sprawie przejęcia zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych na terenie Gminy Dźwierzuty, i na jej podstawie Wójt Gminy Dźwierzuty w dniu 20 maja 2016 r. zawarł z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim Porozumienie Nr PS-V.5230.14.14.2016. Określone w nim środki finansowe w kwocie 4.000 zł wpłynęły na konto Urzędu Gminy w Dźwierzutach w dniu 3 czerwca 2016 r.

[Dowód: akta kontroli str. 17]

W toku kontroli ustalono, że prace związane z bieżącym utrzymaniem 4 ocalałych obiektów zostały zlecone, wyłonionej w trybie zapytania ofertowego, firmie

„...”, 12-100 Szczytno, na podstawie umowy-zlecenie nr RI-OS.9.2016 z dnia 6 lipca 2016 r. Wartość usługi ustalono na kwotę 4.000 zł brutto, która pochodzi z dotacji z budżetu Wojewody na 2016 r. Wypłata wynagrodzenia następuje na podstawie wystawionej przez Zleceniobiorcę faktury oraz protokołu odbioru prac, dwukrotnie: po zakończeniu I etapu prac do 31 sierpnia 2016 r. w kwocie 3.000 zł za wykonanie czynności określonych w umowie na dwóch mogiłach zbiorowych na cmentarzu ewangelicko-augsburskim w Dźwierzutach oraz na mogile zbiorowej na cmentarzu w Popowej Woli. Natomiast po zakończeniu II etapu prac do 31 października 2016 r. na mogile zbiorowej w miejscowości Rummy przysługuje wynagrodzenie w kwocie 1.000 zł. Pismem z dnia 12 sierpnia 2016 r. wykonawca zleconych prac zawiadomił o ich rozpoczęciu, a pismem z dnia 16 sierpnia 2016 r. - o zakończeniu i gotowości odbioru prac.

Odbiór prac, po zakończeniu I etapu, nastąpił w dniu 23 sierpnia 2016 r., na okoliczność którego spisano protokół odbioru robót wraz z załącznikiem zawierającym opis zrealizowanych prac na dwóch mogiłach zbiorowych w Dźwierzutach oraz na mogile zbiorowej w Popowej Woli. Komisja złożona z przedstawicieli zamawiającego oraz wykonawcy, po zapoznaniu się ze stanem prac w zakresie remontowo-konserwacyjnym i porządkowo-pielęgnacyjnym, nie stwierdziła nieprawidłowości.

[Dowód: akta kontroli str. 18-27]

Bezpośredni dozór nad stanem obiektów cmentarnictwa wojennego sprawuje pracownik UG w Dźwierzutach, który poinformował, że planowane jest wykonanie ogrodzenia mogiły zbiorowej w miejscowości Popowa Wola, na wzór istniejących na pozostałych mogiłach wojennych. Ponadto złożył wyjaśnienia, że przed rozpoczęciem prac konserwacyjno-porządkowych na cmentarzu przykościelnym Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Dźwierzutach, na którym położone są dwie mogiły wojenne, uzyskał ustną zgodę na ich przeprowadzenie.

W badanym okresie nie odnotowano aktów wandalizmu, jak też skarg na stan utrzymania obiektów cmentarnictwa wojennego na terenie gminy Dźwierzuty. Nie był sprawowany jakikolwiek patronat społeczny nad miejscami spoczynku ofiar działań wojennych, np. przez uczniów miejscowych szkół.

[Dowód: akta kontroli str. 15-16]

Na dzień kontroli nie wydatkowano przekazanej gminie dotacji z budżetu Wojewody w kwocie 4.000 zł, gdyż zgodnie z umową z dnia 6 lipca 2016 r. zapłata wynagrodzenia następuje w dwóch ratach, po zakończeniu I etapu prac do dnia 31 sierpnia 2016 r. oraz po zakończeniu II etapu, tj. do dnia 31 października 2016 r. przez firmę „...”. Na realizację powierzonego zadania Gmina Dźwierzuty nie przewidziała środków własnych.

[Dowód: akta kontroli str. 28]

W dniu kontroli, w obecności pracownika realizującego kontrolowane zadania przeprowadzono oględziny grobów i cmentarzy wojennych zlokalizowanych na terenie gminy Dźwierzuty, które wykazały, że obiekty są porządkowane i otoczone należną czcią, co świadczy o prawidłowym wypełnianiu przez władze Gminy Dźwierzuty oraz podległych pracowników zobowiązań dotyczących utrzymania grobów wojennych.

[Dowód: akta kontroli str. 29-34]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny, wnoszę o:

- 1) przypisanie stanowisku pracy w Urzędzie Gminy w Dźwierzutach zadań z zakresu utrzymania grobów wojennych, poprzez umiejscowienie ich w zakresie czynności właściwego pracownika,
- 2) wykorzystanie uwag zespołu kontrolnego dotyczących uzupełnienia kart ewidencyjnych grobów wojennych w zakresie informacji o pochowanych, w przypadku możliwości odczytania inskrypcji z nagrobków oraz ochrony konserwatorskiej na podstawie wpisu do rejestru zabytków. Poprawione karty należy przesłać na adres Wydziału Polityki Społecznej.

Karty grobów i cmentarzy wojennych mają dostarczać istotnych informacji o wartościach zabytkowych i historycznych obiektów. Jednocześnie wobec zachodzącej degradacji obiektów - ewidencja stanowi często jedyny materialny ślad obiektu, który uległ zniszczeniu.

Dane zawarte w ewidencji podlegają aktualizacji w miarę potrzeb, w sposób opisany w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

Proszę Panią Wójt o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki